

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КРИМІНАЛІСТИКА»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма – «Право»

Кількість кредитів – 4 – 120 год., із них: аудиторних – 46 год.;
самостійної роботи студента – 78 год.

Форма навчання – денна, заочна (скорочена програма)

Рік підготовки – 2, семестр – 1

Компонент освітньої програми – обов'язкова, фахова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіка навчального процесу.

Мова викладання – українська.

АНОТАЦІЯ

Основні завдання практичних занять полягають у засвоєнні теоретичних положень криміналістики. У процесі обговорення, студенти навчаються формулювати і викладати свої думки і висновки, застосовувати теоретичні положення відповідно до практичних вимог законодавства в Україні. Основою ефективного розгляду положень криміналістики на практичних заняттях є вивчення лекційного джерела і особливо нормативно-правових актів. Опанування положень курсу передбачає не тільки міцне засвоєння визначень тих чи інших категорій, характерних рис та ознак, але й розуміння різних точок зору провідних науковців.

Важливим для засвоєння студентами навчального матеріалу є опрацювання рішень Європейського суду з прав людини, вивчення рекомендованих у програмі законодавчих та відомчих нормативних актів, а також спеціальної літератури.

Навчальна дисципліна «Криміналістика» є обов'язковою навчальною дисципліною, що належить до циклу спеціальної (фахової) підготовки за освітньою програмою «Право» спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право», яка викладається в 1 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – екзамен в 1 семестрі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – є формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан діяльності криміналістичної техніки в Україні та світі; можливості самостійного комплексного вивчення кримінального та кримінального процесуального законодавства України; відпрацювання теоретичних та практичних навиків щодо особливостей виконання різних видів криміналістичних заходів, порядку здійснення криміналістичних заходів, як основи для розробки нормативних актів.

Викладання дисципліни «Криміналістика» має науково-практичне спрямування для формування у студентів правосвідомості та високої правової культури.

Завдання – забезпечити повноцінне оволодіння студентами основними теоретичними положеннями криміналістики та ознайомлення з нормативно-правовою базою кримінального та кримінального процесуального законодавства; навчити студентів професійно, грамотно і правильно застосовувати чинне законодавство, що регулює порядок проведення криміналістичних заходів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для здобувачів вищої освіти.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту та лекції у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу.

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу ZOOM.US. Також викладач і студенти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Telegram, інші доступні засоби комунікації. В разі потреби може використовуватись Форум як форма спілкування викладача й студентів у дистанційному (віддаленому) навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної та доброзичливої критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі компетентності:

Загальні (ЗК відповідно до освітньої програми «Право»):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) (СК відповідно до освітньої програми «Право»):

- СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Криміналістика” здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання (ПРН відповідно до освітньої програми «Право»):**

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Криміналістика» здійснюється в одному семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного, практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр та набуття певних компетентностей, що проводиться як контрольний захід. На екзамені оцінюванню підлягають:

- володіння нормативно-правовими актами, що є джерелами криміналістики;
- володіння ключовими теоретичними знаннями про об'єкт дисципліни;
- здатність творчо мислити та синтезувати знання;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань тощо.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума поточного контролю (до 50 балів) та відповідей на питання екзаменаційного білету або тестового завдання (до 50 балів).

Екзаменаційні білети з дисципліни «Криміналістика», містять 3 теоретичні питання, що включають матеріал навчальної програми, яка використовується в процесі навчання.

Студент на іспиті отримує білет, на якому є пронумеровані питання, та чисті аркуші паперу. Іспит відбувається в письмово-усній формі.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового екзамену у формі тестування в системі Moodle.

Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

За рішенням засідання кафедри студент може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Оприлюднення результатів іспиту проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ І СИСТЕМА КРИМІНАЛІСТИКИ

Предмет криміналістики. Розвиток наукових уявлень про предмет криміналістики. Закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою. Принципи криміналістики, закони розвитку науки криміналістики. Завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства. Загальні, спеціальні та конкретні завдання криміналістики. Роль криміналістики у запобіганні злочинів. Система криміналістики. Загальна теорія, окремі криміналістичні теорії і вчення. Мова криміналістики, її становлення

і розвиток. Криміналістична техніка, експертиза, тактика і методика розслідування злочинів. Криміналістика у системі інших наук і її значення в забезпеченні практичної діяльності у боротьбі із злочинністю. Використання положень філософії, логіки, психології, етики та інших суспільних наук у розвитку криміналістичної теорії, розробці засобів і методів слідчої діяльності. Співвідношення криміналістики і природничо-технічних наук. Роль криміналістики в забезпеченні застосування досягнень науково-технічного прогресу в діяльності по боротьбі зі злочинністю. Використання криміналістичних знань, засобів і методів у інших галузях людської діяльності.

ТЕМА 2. МЕТОДИ НАУКИ КРИМІНАЛІСТИКИ

Поняття та зміст методів науки криміналістики. Значення криміналістичних методів у діяльності щодо розслідування кримінальних правопорушень. Теоретичні основи криміналістичної методології як науки про методи криміналістики. Всезагальний метод (матеріалістичної діалектики) та формально-логічні методи, що використовуються у криміналістиці. Система загальних методів криміналістики (органолептичні, математичні та кібернетичні). Система окремих (спеціальних) методів криміналістики (власне криміналістичні та методи інших наук). Критерії допустимості використання методів криміналістики у процесі розслідування кримінальних правопорушень (кримінальних правопорушень).

ТЕМА 3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ

Поняття, предмет, завдання та система криміналістичної техніки. Правові основи та принципи використання техніко-криміналістичних засобів. Критерії допустимості використання техніко-криміналістичних засобів та методів роботи з доказами. Правова основа застосування техніко-криміналістичних засобів (технічних засобів фіксації) під час розслідування. Техніко-криміналістичні засоби, які використовуються для виявлення, огляду, фіксації, вилучення та попереднього дослідження слідів та інших речових доказів, їх класифікація. Техніко-криміналістичні засоби «польової криміналістики» та її методи (виявлення, фіксація, вилучення та упакування слідів).

ТЕМА 4. КРИМІНАЛІСТИЧНА ФОТОГРАФІЯ ТА ВІДЕОЗАПИС

Поняття криміналістичної фотографії, її завдання та практичне значення. Види криміналістичної фотографії, способи та методи фотознімання. Характеристика фіксуючих методів фотознімання: панорамна, вимірювальна, впізнавальна (сигналетична), репродукційна, макрозйомка. Способи панорамної зйомки. Методи судово-дослідницької фотознімання: зміни контрастів, фотографування в ультрафіолетових, інфрачервоних та рентгенівських променях, фотографування люмінесценції, мікрозйомка. Порядок проведення фотознімання під час проведення різних слідчих (розшукових) дій. Впізнавальна фотозйомка живих осіб та невідомих трупів. Фотографування трупа на місці події. Фотозйомка окремих предметів, слідів та документів. Процесуальні вимоги щодо оформлення результатів фотознімання. Поняття криміналістичного відеозапису, його засоби, прийоми та методи під час проведення слідчих (розшукових) дій. Значення результатів відеозапису у розкритті кримінальних правопорушень, розшуку злочинців, встановленні та доказуванні обставин злочину. Особливості процесуального оформлення результатів застосування відеозапису.

ТЕМА 5. КРИМІНАЛІСТИЧНА ТРАСОЛОГІЯ (СЛІДОЗНАВСТВО). КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНОСТІ ЛЮДИНИ (ГАБІТОСКОПІЯ)

Поняття, завдання та значення криміналістичного дослідження слідів.

Поняття сліду у широкому та вузькому розумінні. Механізм утворення та класифікація слідів злочину (кримінального правопорушення) у криміналістиці. Загальні правила виявлення, фіксації та вилучення слідів та засоби і способи, що при цьому використовуються. Сліди людини: сліди рук, ніг та інших частин тіла. Сліди рук (дактилоскопія). Будова та властивості папілярних узорів, їх класифікація. Загальні та особливі ознаки папілярних узорів. Правила поводження з об'єктами, на яких виявлені сліди рук. Дактилоскопіювання живих осіб та трупів. Сліди ніг. Характеристика зовнішньої будови стопи та підшви взуття. Види слідів ніг. Сліди локомоційних навичок людини (сліди ходи). Доріжка слідів ніг та її елементи. Питання, які вирішуються при дослідженні доріжки слідів на місці події. Сліди інших частин тіла людини: сліди зубів, губ, нігтів та інших. Сліди транспортних засобів. Види та механізм утворення слідів транспортних засобів. Ознаки, які вказують на напрямок руху транспортного засобу. Визначення типу і моделі транспортного засобу за ознаками, які відобразились у слідах. Сліди засобів вчинення злочину: сліди знарядь злочину та інструментів. Класифікація замків та їх будова. Способи відмикання та злочину замків. Сліди відмикання та злочину замків. Питання, які вирішуються трасологічною експертизою. Загальні правила підготовка матеріалів для проведення експертизи. Провести дактилоскопіювання живої особи, визначити за відбитками пальців руки види (типи) папілярних узорів. Візуально, за допомогою оптичних приладів та дактилоскопічних порошків виявити сліди рук на предметах з різною поверхнею (скло, пластик, метал, лакована поверхня, порцеляна). Провести їх копіювання. Виготовити зліпки з об'ємних слідів взуття (ніг) чи знарядь зламу. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду з обов'язковою вказівкою на місце виявлення сліду та його детальним описом.

Поняття, наукові основи та значення криміналістичної габітоскопії. Об'єкти та види ідентифікації людини за ознаками зовнішності. Класифікація властивостей людини, поняття зовнішності людини та її ознаки. Поняття «словесного портрету», принципи його складання. Порядок та правила опису зовнішності людини за методом «словесного портрета». Опис анатомічних, функціональних ознак, одягу та інших особистих носимих речей, які характеризують зовнішність людини. Поняття та значення особливих прикмет. Джерела інформації про зовнішність людини. Загальна характеристика криміналістичних засобів, методів та прийомів фіксації ознак зовнішності людини. Складання суб'єктивних портретів із застосуванням комп'ютерної програми «Фоторобот». Використання методів, засобів та прийомів криміналістичної габітоскопії у розшуку та ідентифікації особи злочинця. Криміналістична портретна експертиза: питання, які вирішуються портретнокриміналістичною (фотопортретною) експертизою; підготовка матеріалів для експертизи. Описати зовнішність людини з натури з використанням методу «словесного портрету». Виділити основні характерні ознаки, що можна використати для впізнання особи. Описати зовнішність особи, зображеної на фотознімку. Скласти розшукове орієнтування за даним описом. Сформулювати питання, які вирішуються портретно-криміналістичною експертизою.

ТЕМА 6. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ПОЧЕРКОЗНАВСТВО ТА АВТОРОЗНАВСТВО. ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

Поняття криміналістичного почеркознавства, його об'єкт вивчення та завдання. Наукові основи криміналістичного почеркознавства та авторознавства. Поняття письма, письмової мови та почерку. Ознаки письмової мови та почерку, їх класифікація. Загальні та окремі ідентифікаційні ознаки почерку. Використання ознак письма для розшуку виконавця та автора тексту.

Зміст розшукової таблиці. Процес розшуку та підготовки матеріалів для дослідження. Питання, які вирішуються криміналістичною експертизою письмат авторознавчою експертизою. Підготовка матеріалів на експертизу. Види зразків почерку, підписів та вимоги, яким вони повинні відповідати. Відпрацювати навички встановлення загальних ознак письма та почерку, використання техніко-криміналістичних засобів та прийомів огляду рукописних текстів, фіксації результатів огляду в протоколі слідчої (розшукової) дії, складання розшукової таблиці для встановлення автора рукопису. Сформулювати питання, які вирішуються почеркознавчою та авторознавчою експертизами; вміти відбирати експериментальні зразки почерку для дослідження. Скласти постанову про призначення експертизи.

Поняття та основні завдання техніко-криміналістичного дослідження документів. Документ як об'єкт криміналістичного дослідження, його види. Завдання слідчого огляду документів і правила поводження з документами. Поняття інтелектуальної та матеріальної підробки документів. Характеристика найбільш поширених способів матеріальної підробки документів (підчистка, дописка, виправлення, травлення, змивання, заміна частини документа) та основних ознак, за якими їх можна виявити (діагностувати). Способи підробки підпису. Методика встановлення первинного вигляду та змісту пошкодженого документа. Відновлення слабо видимих та згаслих текстів. Дослідження залитих та закреслених (замальованих) текстів, спалених або порваних документів. Дослідження поліграфічної продукції (державних цінних паперів, національних грошових знаків, іноземної валюти тощо). Дослідження матеріалів документів (паперу, барвників штрихів тексту, клею); засобів письма знарядь друку (копіювання). Техніко-криміналістична експертиза документів. Особливості підготовки матеріалів на експертизу та питання, які вирішуються нею. Вивчити документи з метою виявлення ознак підробки та описати їх у протоколі огляду. Вміло використовувати техніко-криміналістичні засоби та прийоми виявлення слідів зміни змісту документів та ознак, які вказують на підробку бланків, відбитків печаток та штампів. Дотримуватися правил огляду документів з метою їх збереження як важливого речового доказу у кримінальному провадженні.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові акти та практика їх застосування

1. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Кримінальний кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладення обов'язків в особливий період: Закон України від 05.02.2015 № 158-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
5. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. із змінами та доповненнями станом на 28.12.2014 р. [URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>].
6. Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів: Закон України від 08.04.2014 № 1186-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України: Закон України від 13.03.2014 № 877-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
8. Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо порядку та умов відбування покарання: Закон України від 05.09.2013 № 435-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України: Закон України від 13.04.2012 № 4652-URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

11. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». *Відомості Верховної Ради України*, 2014, № 47, ст. 2051.
12. Закон України «Про запобігання корупції» *Відомості Верховної Ради України*, 2014, № 49, ст. 2056.
13. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» *Відомості Верховної Ради України*, 2011, № 51, ст. 577.
14. Закон України «Про пробацію» *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 13, ст.93.
15. Закон України «Про Національну гвардію України» *Відомості Верховної Ради України*, 2014, № 17, ст. 594.

Спеціальна література

1. Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності: тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 1 березня 2021 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2021. 760 с.
2. Актуальні питання судової експертизи та криміналістики : зб. матеріалів міжнар. наук.- практ. конф., присвяч. 95-річчю створення Харків. НДІ суд. експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (Харків, 10–11 жовт. 2021 р.). Харків : Право, 2021. 250 с.
3. Криміналістика у питаннях і відповідях : Навчальний посібник / А.В. Іщенко, В.В. Пяковський, А.В. Самодін, Ю.М. Чорноус та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 118 с.
4. Кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство у контексті реформи кримінальної юстиції: матеріали науково-практичного семінару (31 травня 2019 р.) Львів: ЛьвДУВС, 2020. 259 с.
5. Кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство у контексті реформи кримінальної юстиції: матеріали науково-практичного семінару (22 травня 2020 р.) Львів: ЛьвДУВС, 2020. 300с.
6. Лук'янчиков Б. Є., Лук'янчиков Є. Д., Петряев С. Ю. Криміналістика: навчальний посібник в 2-х частинах. Частина 1: Вступ до курсу криміналістики. Криміналістична техніка. Київ: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». 2022. 374 с.
7. Методика розслідування торгівлі людьми: альбом схем / О. В. Захарова, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк, А. І. Кунтій, С. І. Марко, Є. В. Пряхін. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 112 с.
8. Настільна книга слідчого (детектива). Коментар, зразки та бланки процесуальних документів: практ. посібник / за ред. О. М. Бандурки, В. В. Тищенко. К.: ЦУЛ, 2022. 280 с.
9. Настільна книга слідчого Національної поліції України: практ. посібник / Дрозд А. В., Дрозд В. Ю., Дрозд О. Ю. та ін. К.: ЦУЛ, 2022. 480 с.
10. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: навч.-практ. посібник / С. С. Кудінов, Р. М. Шехавцов, О. М. Дроздов. Х.: Оберіг, 2022. 344 с.
11. Особливості кваліфікації та розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми та незаконною міграцією: навчальний посібник / Газдайка-Василишин І.Б., Захарова О.В., Мручковська Е.М., Созанський Т.І., Шехавцов Р.М. Львів: 2022. 250 с.
12. Проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні. Зразки та бланки процесуальних документів: наук.-практ. посібник / за ред. А. Григоренка. К.: ЦУЛ, 2021. 168 с.
13. Процесуальні можливості досудового розслідування злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми: довідник / укл. А.-М.Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк, О.В. Захарова та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 85 с.
14. Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю.Ангеленюк,

- Ю.В. Гуцуляк та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 384 с.
15. Слідчі (розшукові) дії: навч. посібник / О. В. Авраменко, Р. І. Благути, Ю. В. Гуцуляк та ін.; за заг ред. Р. І. Благути та Є. В. Пряхіна. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 416 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - [книжковий фонд](#) читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).

2. Електронні інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/>;
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
5. Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. Режим доступу: www.lsl.lviv.ua.
6. Офіційний сайт Базы українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.